

Phật đản mồng tám tháng Tư, Gia đình Phật tử cử hành lễ tại công viên Asakusa Park, hội họp tất cả đại biểu đoàn viên trong nước, lấy tên buổi họp đoàn là Hanamatsuri. Từ đó, Hanamatsuri được tổ chức mỗi năm, ngày họp bạn của nhi đồng và thanh niên toàn nước Nhật nhân ngày lễ Phật đản.

6- LỄ ĐẢN SANH TẠI THÁI LAN

Lễ Phật đản theo truyền thống Nguyên thủy là để kỷ niệm ba biến cố quan trọng trong đời đức Phật: đản sanh, thành đạo, và nhập niết bàn vào cùng một ngày... Chữ Nho ta gọi là lễ Tam Hợp. Người Phật tử Nguyên thủy tin là đức Phật đã chọn sanh ra đời, thành đạo và mất vào cùng một ngày. Nói chung, tại Đông Nam Á, Visakha là ngày quốc lễ nhưng được thiết trong khuôn viên chùa (vat, wat). Lễ được thiết vào ngày trăng tròn, giữa tháng Tư và tháng Năm dương lịch. Trong dịp lễ, dân chúng tụ họp tại chùa, đọc kinh, nghe thuyết giảng về đời sống của Thích Ca. Tại Thái Lan, chẳng hạn, buổi thuyết giảng Pathama-sambodhi, bắt đầu từ trưa, kéo dài suốt đêm. Bài giảng kể lại lễ thành hôn của vua Tịnh-phan và hoàng hậu Ma-da (vương phụ và vương mẫu của đức Phật), đời sống lúc trẻ của đức Phật, quyết định đi tu cho tới khi thành đạo, hoàng Pháp và nhập diệt. Bài giảng kết luận nêu lên các nguyên do đạo Phật bị tru diệt tại Ấn Độ, để cho tín đồ suy nghĩ đừng phạm vào lỗi lầm cũ mà mất đạo.

7- LỄ ĐẢN SANH TẠI AI LAO, lễ Tam hợp còn gọi là ngày Buon Bang Fay, có nghĩa là Hội Pháo. Trong năm, Hội Pháo là ngày lễ vui nhộn nhất. Các chùa thi nhau làm pháo, cùng một loạt ban đêm đốt lên, xem chùa nào đẹp nhất lãnh thưởng, làm trò vui cho dân chúng.

Tại Nepal (người Tàu phiên âm là Nê-bạc-nhĩ) đạo Phật pha trộn gắn bó với Ấn Độ giáo, nhưng Phật đản vẫn là một ngày quốc lễ, gọi là Bahiravajatra, thiết vào ngày trăng tròn tháng Năm dương lịch. Vào ngày lễ, dân chúng mổ trâu bò làm tiệc, và nhảy múa suốt đêm ngoài lộ.

8- LỄ ĐẢN SANH TẠI TÍCH LAN, lễ Phật đản gọi là Vesak, là ngày quốc lễ trọng đại nhất trong năm, vào ngày trăng tròn tháng Năm. Như trên đã nói, sử Tích Lan Mahavamsa chép là "lễ Đản sanh được thiết từ ngày đạo Phật được hoàng tử Mahinda, con trai của đại đế Asoka vâng lệnh vua cha đem đạo của đức Thích Ca vào nước Tích

Lan. Bắt đầu từ thế kỷ thứ tư, lễ được chính thức cử hành mỗi năm, có cuộc phát chẩn lớn cho dân nghèo và cuộc dâng y bát cho người tu sĩ. Người Anh đến thôn tính nước Tích Lan năm 1815, chịu áp lực của các giáo hội truyền giáo Tây phương, ra lệnh bỏ tục lệ Vesak, làm cho dân bị trị mất tục lệ cúng Phật.

Cuối thế kỷ 19, nhóm lên phong trào kháng Anh do Phật giáo đề xướng, lấy chủ đề là Chấn hưng Phật giáo. Buổi lễ Vesak lần đầu tiên được tái lập sau bảy mươi năm bị chính quyền Anh cấm đoán, cử hành vào ngày 17 tháng Tư năm 1885. Một người Hoa Kỳ thờ Phật giáo, Đại tá Henry Steele Olcott, trong cuốn ký ức Old Diary Leaves thuật lại là phong trào có sáng kiến lập một lá cờ Phật giáo gồm sáu màu sắc thoát ra từ hào quang chiếc áo đức Phật, dùng để tượng trưng ý niệm hợp đoàn của người theo đạo Phật. Lá cờ này từ đó được Phật giáo thế giới nhìn nhận là lá cờ của đạo Phật, dùng trong mọi quốc gia, đặc biệt vào ngày Phật đản.

Phật đản tại Sri-Lanka gồm ba lễ lớn: atasil là lễ cầu nguyện; dan-sai, lễ cúng thực phẩm cho tăng ni và phát chẩn cho đại chúng; và thứ ba là đại lễ liên hoan: treo cờ, kết hoa, vui chơi suốt mấy ngày đêm trong nhà, ngoài phố. Ở Sri-Lanka còn có một tục lệ rất đẹp là mỗi năm vào ngày Phật đản Vesak, mỗi người gửi thiệp chúc mừng thăm viếng nhau, tương tự như tục trao đổi thiệp mừng của người theo đạo Cơ-đốc, nhân ngày đức Chúa Giê-su giáng sanh.

Trên đây chỉ là một số chi tiết đóng góp thêm cho mùa kỷ niệm Phật Đản sanh. Nguyên cầu ánh sáng Phật đạo luôn chan hòa trong lòng mọi người, nhờ đó mà từ bi, hạnh phúc và vui tươi được thấm nhuần trên trái đất.

Mùa Đản sanh 2002

Minh Thông

Tài liệu tham khảo:

- 1- *Historical Dictionary of Buddhism*, của Charles Presbish
- 2- *Sử cương Triết học Ấn độ*, của Thích Quang Liên
- 3- *The life of Buddha*, Edwards Thomas.
- 4- *Tìm hiểu Ngày Sinh của Đức Phật Thích Ca*, GS Nguyễn Phúc Bửu Tập